

Ўзбекистон Компартияси фавқуллода XXIII съезди олдидан

«Ўзбекистон овози» анкетаси

ИМОН - ЭЪТИҚОДИНГДАН АЙИРМАСИН

АНКЕТА САВОЛЛАРИГА ҚОРАЎЗАК РАЙОНИДАГИ «МАДАНИЯТ» ДАВЛАТ ХУЖАЛИГИ ОИЛВАЙИ ИЖАРА ЗВЕНОСИНИНГ БОШЛИГИ ЗАРИФБОУ ПИРНАЗАРОВ ЖАВОБ БERAДИ

- 1. Мамлакатдаги сиёсий воқеалар ҳақидаги фикрингиз?
2. КПСС Марказий Қўмитаси аъзолигидан чиқаётганингизда нималарни мушоҳада қилдингиз?
3. Ўзбекистондаги сиёсий ҳаёт ҳақидаги фикр-мулоҳазаларингиз? Бундан кейинги мақсад-режаларингиз?

1. 18-21 август кунларидаги давлат тўнтарыши СССР Конституциясига ҳилоф, тағмири билан ноқонуний эди. Биринчи мингта, мингинчи туманга деганларидек бир гуруҳ жиноятчининг қилмиши бутун мамлакатни оғир аҳолга дучор этди. Ана шундан кейин оддий фуқаро тушуниб тағна етолмайдиган воқеалар бирин-кетин содир бўлмоқда. Олий Кенгаш сессиялари ва СССР халқ депутатларининг съездларида Россия депутатлари кўчилик овозга эга бўлгани сабабли қарорларни қабул этишда Иттифоқдош жумҳуриятлардан сайланган депутатларнинг тақлифлари ўтмай қолди. Очинчи айтганда ҳукумронлик Россия депутатларининг қўлига ўтиб кетди. Бу эса демократик принцип механизмига сира ҳам тўғри келмайди. Мамлакатда аниқлашмоғичлик, ўзаро зиддият, муросанлик янада кучаймоқда. Оқибатда халқ жабр чекапти.

2. Кейинги воқеалар КПССда инқирозни кучайтиришга олиб келди. М. С. Горбачев Бош котибликдан воз кечди, исёнчилар томонига оғиб кетган Марказий Қўмита тарқатилди. Бу эса ўз навбатида Коммунистик партияни тугатишга сабаб бўлди. Мен оддий меҳнаткаш элдан чиққан коммунистман. Партия XXVIII съезди мени пиронд натижада тарқатиб юборилган Марказий Қўмитанинг Бош котиби қилиб сайланган эди. Коммунист сифатида шунинг айтмоқчиманки, М. С. Горбачев раҳбар сифатида КПСС Марказий Қўмитасининг Бош котиби вазифасини зиммасидан соқит қилишга ҳақли. Бу — ўзини шахсий иши. Аммо партияни тарқатиш, унинг мулки тақдирини ҳал эттиш бир кишининг ёки бир неча кишининг иши эмас. Яна шунинг ҳам айтиш лозимки, Марказий Қўмита-нинг оғмичи, сотқин қисми бутун бир партия деган гап ҳам эмас. Шу сабабли ўз сафида миллионлаб кишиларни бирлаштирган партияни йўқ қилиш, минглаб-миллионлаб коммунистларнинг имон-эътиқодини поймол қилиш қонунга ҳилофдир. Бунинг фақат ана шу коммунистлар сайлаган вакиллар йиғилиши — съездининг ҳал этиши мумкин. Ана шу жиҳатдан Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси ва Марказий Назорат комиссиясининг қўшма пленуми қарорларини тўла қўллаб-қувватлайман.

3. Ўзбекистон республикасининг ўз мустақиллигини қалбимизда асраб-авайлаб келган орау-мизнинг амалга ошгани бўлди. Мамлакатда барча халқ ўз мустақиллигини, озодлигини рўбга чиқармоқда. Бундан кейин ҳеч ким иккинчи даражада, қарам жумҳурият бўлиб қолишни хоҳламайди. Менмча мана шу жиҳат янгитдан тайёрланган Иттифоқ шартномасида қизил йўли бўлиб ўтиб туриши керак.

Коммунистик партия тақдирини ҳақида тўхталадиган бўлсак, аввало шунинг алоҳида таълиқлаш истардимки, бизнинг республикамизда партиямиз ўз таъсир кучини йўқотгани ёки камайтирилгани йўқ. У ўзининг мустақил Устава ва Дастурига эга. Унинг бундан кейин қандай номда бўлиши, қайси йўналишларни қамраб олиши, унинг тақдирини ўзинининг ички иш-иш-иш, буни фақат республика коммунистларининг фавқуллода съездининг ҳал этиши керак.

Мен рўзномангизнинг 65 йиллик мунтазам ўқув-чирмаган, — деб гап бошлади Исмоил ота. — Бир кун ўқишдан тўхтаганимиз не-не янгиликлардан баҳора қоласиз. Тўғрими? Республика Президентини И. А. Каримов нутқидаги мана бу сўзларга эътибор беринг: «Мустақил Ўзбекистоннинг сийосати — инсонийлик ва эзгулик қонунига асосланган ҳақда фуқаролар осойишталиги ва миллий муросан сийосати бўлиб қолади». Оқилона фикр.

Мен шу кунларга етганлигимдан беҳад шодман. Ахир юртимиз бой, имкониятларимиз катта. Нутқида асосли таъкидланганидек, халқимиз меҳнат қилишни яхши билди, қадимий анъаналар ва бой маданиятга эга. Бу ўлкада буюк мутафаккирлар воёга етган.

Мен халқимизнинг катта довоига қадам қўйганимизни яхши ҳис қиламан. Шу билан бирга дилимда ёмонларим ҳам кўп. Болалар ва ёшлар кезларида, киланларга шонли тушган, Фарғонада уста ёрларнинг бўлиб ишлаган йилларимиз рўзномангиз араб ёзувида босиларди. Афсуски, кейинчалик қил-лиққа ўтган ўзимизнинг ўзимиз меросимизни ўзимиз кўйиб юбордик. Тўғриси айтиш керак, Беруний, Абу Али ибн Сино, Улугбек, Навоий, Бобур, Машираб, Чўлпон, Абдулла Қодирий сингари алломаларнинг асарларини ўқишга тилымиз қалмага келмади, меросимиз узиб қўйилди.

Энди мактабларда эски ўзбек ёзуви дарси ўқитилмапти. Бунинг таърифи керак, Шу билан бирга унинг таърифи ва муаммоларини рўзнома оталиқига олса яхши бўларди.

Яна бир мулоҳаза... Мен умримнинг кўп қисmini харбий хизматда ўтказдим. Самарқанддаги отлик дивизиясининг командирилик, сиёсий раҳбарлари ўзбеклар эди. Ушанда «Қизил Ўзбекистон» рўзномасининг ҳар бир сони 15—20 минутдан

Б. ВОЙМУРОДОВ. Косов шахри, студент.

ХАЛҚ ДАРДИНИ ҲАҚДА

ХАЛҚ ДАРДИНИ ҲАҚДА

Коммунистик партия ўз тарихида вазиятга қараб бир неча марта номини ўзгартирилгани маълум. Аммо номи бошқа бўлгани билан олдинги кўнган мақсади бир хил эди: халқнинг маданиятини кўзлаш, унинг яхши турмуш кечирishiга эришиш. Партия ҳеч қачон ана шу мақсаддан чекинмаган. Тўғри, унинг раҳбарлиги қисмида кейинги йилларда дўй бераётган парокандалик, сўз ва амалий иш ўртасидаги узил-тирил тобора кенгайиб бораятганлиги, қабул қилинган қарорлар қозғола қилиб кетаятириши унинг обрўсига жиддий путур етказди. Айниқса партия раҳбариятининг оғмичилигини инкор этган бир қисми август ойи воқеаларида давлат тўнтарыши ясаган ҳаракат қилган исёнчиларга

қўшилди кетгани партия ҳаётини бутунлай издан чиқарди. М. С. Горбачев КПСС Марказий Комитетини Бош котиби вазифасини бажаришини ўзиндан соқит қилганлиги ва КПСС Марказий Комитетини тарқатиб юбориш кераклигини тўғри-сида баёнот берди. Коммунистларнинг наздида бу бутунлай нотўғри, ўзбоямчаллик билан қилинган иш бўлди, албатта. Чунки, кўп миллионли партия тақдирини бир киши ёки бир неча киши ўз ҳолига ҳал қилиб юборолмайди. Бунинг фақат съездининг ҳал этиши мумкин. Олий коммунистлар ўртасида бўлаётган мулоҳазалар айтилаётган яқдид фикр ана шундай. Шу жиҳатдан олганда ўз ўртоқ И. А. Каримовнинг Ўзбекистон Компартияси Марказий

Комитетини ва Марказий Назорат комиссиясининг қўшма пленумида республика партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисида айтган барча тақлиф, фикр-мулоҳазаларига тўла қўллаш мумкин.

Ўзбекистоннинг ўз мустақил партияси бўлиши лозим. Унинг қиёбаси амалдаги Коммунистик партиядан ўзгача бўлиши мумкин. Дастури ва Уставада ҳам энг аввало партиянинг халқ маффаати учун яшаш, халққа хизмат қилиши, кишиларнинг фаровонлигини унинг олий мақсади бўлиб қолиши шарт акс эттириши лозим. Шунинг учун мен унинг номини «Ўзбекистон халқ партияси» ёки «Халқ демократик партияси» деб атаганимиз тақлиф қиламан. Одамларнинг қорнини тўйдиринг, кийингиринг, уларни ишга жойлаштириш, ҳар бир оила ва ҳар бир кишининг бадастири яшашини учун зарур бўлган барча шароитларни яратиш янги партиямизнинг яқин йиллар ичиде амалга ошириладиган вазифаси бўлиб қолмоғи зарур.

Ушундан кейинги шахсий мақсад-режаларимга келсак, мен оддий деҳқонман, улуг бодимиз Алишер Навоий айтганидек дон сочиб, элнинг ризқини очадиган миришкорлардан бириман. Республика партия ва ҳукуматнинг деҳқончиликдаги ислоҳоти сабабли оддий захматқиларнинг елкасига оғир оғир теги. Ерлик, мол-ҳоллик бўлди. Бундан кейин ҳам ижарачилик давом этитиравераман. Коммунист сифатида эса республика партия ва ҳукуматининг сийосатини яхши амалга ошириш учун курашувчилар сафида бўламан.

Ушундан кейинги шахсий мақсад-режаларимга келсак, мен оддий деҳқонман, улуг бодимиз Алишер Навоий айтганидек дон сочиб, элнинг ризқини очадиган миришкорлардан бириман. Республика партия ва ҳукуматнинг деҳқончиликдаги ислоҳоти сабабли оддий захматқиларнинг елкасига оғир оғир теги. Ерлик, мол-ҳоллик бўлди. Бундан кейин ҳам ижарачилик давом этитиравераман. Коммунист сифатида эса республика партия ва ҳукуматининг сийосатини яхши амалга ошириш учун курашувчилар сафида бўламан.

Ушундан кейинги шахсий мақсад-режаларимга келсак, мен оддий деҳқонман, улуг бодимиз Алишер Навоий айтганидек дон сочиб, элнинг ризқини очадиган миришкорлардан бириман. Республика партия ва ҳукуматнинг деҳқончиликдаги ислоҳоти сабабли оддий захматқиларнинг елкасига оғир оғир теги. Ерлик, мол-ҳоллик бўлди. Бундан кейин ҳам ижарачилик давом этитиравераман. Коммунист сифатида эса республика партия ва ҳукуматининг сийосатини яхши амалга ошириш учун курашувчилар сафида бўламан.

Ушундан кейинги шахсий мақсад-режаларимга келсак, мен оддий деҳқонман, улуг бодимиз Алишер Навоий айтганидек дон сочиб, элнинг ризқини очадиган миришкорлардан бириман. Республика партия ва ҳукуматнинг деҳқончиликдаги ислоҳоти сабабли оддий захматқиларнинг елкасига оғир оғир теги. Ерлик, мол-ҳоллик бўлди. Бундан кейин ҳам ижарачилик давом этитиравераман. Коммунист сифатида эса республика партия ва ҳукуматининг сийосатини яхши амалга ошириш учун курашувчилар сафида бўламан.

Ушундан кейинги шахсий мақсад-режаларимга келсак, мен оддий деҳқонман, улуг бодимиз Алишер Навоий айтганидек дон сочиб, элнинг ризқини очадиган миришкорлардан бириман. Республика партия ва ҳукуматнинг деҳқончиликдаги ислоҳоти сабабли оддий захматқиларнинг елкасига оғир оғир теги. Ерлик, мол-ҳоллик бўлди. Бундан кейин ҳам ижарачилик давом этитиравераман. Коммунист сифатида эса республика партия ва ҳукуматининг сийосатини яхши амалга ошириш учун курашувчилар сафида бўламан.

Хонига 80 ёшга яқинлашган отазон кириб келди. Унинг қўлида «Ўзбекистон овози» рўзномаси. Ўзбекистоннинг мустақил бўлганлиги ҳақидаги хабар уни тўқчилантириб юборибди.

МУСТАҚИЛЛИК ЙЎЛИ - ЯНГИЛАНИШ, ИСТИҚЛОЛ ЙЎЛИ

Биз душманнинг ичкари-сига ёриб ўтиб, тўрт кун давомида Сичеңа-Ржев темир йўлини назорат қилиб турардим. Назаклар йўл-йўлакка душман қўшинларининг майда гуруҳларини тортиб қилишарди. Назак сўзини эшитиб душман саросимага тушиб қоларди. Орада «Сичеңек партизанлари» отряди ёрдам беринди. Партизанлар кўмагида отлик аскарларимиз Вокотинск ва Шидеровск тош йўллари кесиб ўтишга муваффақ бўлди. Ана шу жанглардаёқ жангчи казаклар мени ҳурмат билан «Батя» деб атаёт бошлашди.

Биз душманнинг ичкари-сига ёриб ўтиб, тўрт кун давомида Сичеңа-Ржев темир йўлини назорат қилиб турардим. Назаклар йўл-йўлакка душман қўшинларининг майда гуруҳларини тортиб қилишарди. Назак сўзини эшитиб душман саросимага тушиб қоларди. Орада «Сичеңек партизанлари» отряди ёрдам беринди. Партизанлар кўмагида отлик аскарларимиз Вокотинск ва Шидеровск тош йўллари кесиб ўтишга муваффақ бўлди. Ана шу жанглардаёқ жангчи казаклар мени ҳурмат билан «Батя» деб атаёт бошлашди.

мадан зиёд қариндошларим истиқомат қилаётди. Бундан ташқари маълум бўлишича, ҳатто Исмоил Салимов билан Фарғона тўқимачилик компаниясида бирга ишлаган ҳам эканмиз.

Биз ўша ерда 1932 йили партия сафига ўтганмиз. Мен дивизиянинг собиқ комиссари, истеъфодаги полковник сифатида Исмоил Салимовнинг фашизм билан қарамонона курашининг гувоҳиман.

И. Салимовнинг курулдош дўсти С. Ханджаков ўзининг «Ватан учун бўлган жанглар» китобида шундай деб ёзади:

«Мен ўзбек фарзанди, 9-гвардиячи отликлар полкнинг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари Исмоил Салимович Салимов ҳақида алоҳида ҳикоя қилиб беришни ўзининг солдатлик бурчим деб биламан.

Майор Исмоилжон Салимов аjoyиб сиёсий ҳодим, шахсий состав тарбиячиси, полк жангчи ва офицерлари орасида жуда катта ҳурмат ва эътибор қозонган гоят жасур офицер эди. Биз уни ҳужум қилиб бораётган бўлинмалар орасида ва мулофаа вақтидаги гоят тағна туғилган — ханджаковлар тез-тез уратардик. У ўзининг жанговар отида елдек учиб гоҳ артиллериячилар, гоҳ минометчилар олдига пайдо бўларди. Шу тарзда полк бўлинмалари орасида алоқаларни таъмин этарди».

И. Салимов билан СУХБАТДАН: У ўзининг жасорати ҳақида сира тўхталмайди. «Жанг қилган эдик» деб кулим-сираб қўяди ҳолос.

— Бундан ташқари қилган қилич тафсилотини сўзлаб беринг, — дейман ниҳоят. Исмоил ана яна бир зум жим қолди.

...Ушанда 1943 йилнинг ёзи эди. Мен «Қизил Ўзбекистон» рўзномасини ўқиб ўтирардим. Полк фронт ре-

зерида туриб ёзи ҳужумлар масъумига тайёрларин кўрарди. Дивизиянинг ташкил топанга икки йил ўтгани муносабати билан ўтказилган маросимга саноқли соғилар қолган. С. М. Бунденний ва О. И. Городовников ҳамда кўпгина меҳмонлар келиш кутиларди.

Халқовли дақиқлар бўлиб ўтди. Дивизия командири Ягодин ҳамроҳлигида С. М. Бунденний ва О. И. Городовников сафларни айланишди. Ягодин дивизия тарихи ҳақида лўнда қилиб ҳикоя қилиб берди. Худди шу пайт Салимов ҳам Михайлов хўтери ва Севск учун олиб борган жанглар ҳақида ўйлар, мардлик ва жасорат намуналарини кўрсатган солдатларни табрикларди.

Меҳмонлар орасида кеска казан минбарага чиқди. У Маршалга мурожаат этиб, қўлидаги қилич мундас эканлигини, уни ота-боболарини неча йиллардан бери сақлаб келаятирлигини, бугунги кунда у кенгайиб қолганлиги ва ниҳоят қиличнинг дивизиянинг энг довурак жангчисига топширишини сўради.

У дивизия командири билан маслаҳатлашди ва энг муносиб номзод Исмоилжон Салимов эканлигини билиб, қилични унга тақдим этишди.

— Қилич ҳозир ҳам ўзингиздами? — Яқин-яқингача ўзим билан олиб юрардим. Мундас билан сақлардим. Яқинда музейга топширдим. Халқ мулки бўлиши керак.

Яна хатлабга нигоҳ ташлайми. — Мен ҳадеб ўзимни мақтайвермай, — деди И. Салимов. — Шу ўнлаб, юзлаб мактубларнинг эгалари ҳам асл жангчилар. Уларнинг ҳар бирининг ўзи бир олам. Рўзномага келсак «Ўзбекистон овози» мен учун гоҳ азиз.

«Ўзбекистон овози»нинг дилларни мусоффо етувчи саҳифалари кўп. Бу республика мустақиллиги сари одим ташлаганидан ва йўлдан ҳеч иккиланмай дадил бораётганидан қўрилиб турибди. Шу билан бирга рўзнома халқимизнинг руҳий, маънавий мадақкори бўлиши учун тинимсиз изланиш ва яна изланиши зарурлигини ҳам таъкидламоқчиман.

Сухбатдош: М. ПИРМАТОВ.

Мен шу кунларга етганлигимдан беҳад шодман. Ахир юртимиз бой, имкониятларимиз катта. Нутқида асосли таъкидланганидек, халқимиз меҳнат қилишни яхши билди, қадимий анъаналар ва бой маданиятга эга. Бу ўлкада буюк мутафаккирлар воёга етган.

Мен халқимизнинг катта довоига қадам қўйганимизни яхши ҳис қиламан. Шу билан бирга дилимда ёмонларим ҳам кўп. Болалар ва ёшлар кезларида, киланларга шонли тушган, Фарғонада уста ёрларнинг бўлиб ишлаган йилларимиз рўзномангиз араб ёзувида босиларди. Афсуски, кейинчалик қил-лиққа ўтган ўзимизнинг ўзимиз меросимизни ўзимиз кўйиб юбордик. Тўғриси айтиш керак, Беруний, Абу Али ибн Сино, Улугбек, Навоий, Бобур, Машираб, Чўлпон, Абдулла Қодирий сингари алломаларнинг асарларини ўқишга тилымиз қалмага келмади, меросимиз узиб қўйилди.

Энди мактабларда эски ўзбек ёзуви дарси ўқитилмапти. Бунинг таърифи керак, Шу билан бирга унинг таърифи ва муаммоларини рўзнома оталиқига олса яхши бўларди.

Яна бир мулоҳаза... Мен умримнинг кўп қисmini харбий хизматда ўтказдим. Самарқанддаги отлик дивизиясининг командирилик, сиёсий раҳбарлари ўзбеклар эди. Ушанда «Қизил Ўзбекистон» рўзномасининг ҳар бир сони 15—20 минутдан

Б. ВОЙМУРОДОВ. Косов шахри, студент.

МУСТАҚИЛЛИК ЙЎЛИ - ЯНГИЛАНИШ, ИСТИҚЛОЛ ЙЎЛИ

Биз душманнинг ичкари-сига ёриб ўтиб, тўрт кун давомида Сичеңа-Ржев темир йўлини назорат қилиб турардим. Назаклар йўл-йўлакка душман қўшинларининг майда гуруҳларини тортиб қилишарди. Назак сўзини эшитиб душман саросимага тушиб қоларди. Орада «Сичеңек партизанлари» отряди ёрдам беринди. Партизанлар кўмагида отлик аскарларимиз Вокотинск ва Шидеровск тош йўллари кесиб ўтишга муваффақ бўлди. Ана шу жанглардаёқ жангчи казаклар мени ҳурмат билан «Батя» деб атаёт бошлашди.

мадан зиёд қариндошларим истиқомат қилаётди. Бундан ташқари маълум бўлишича, ҳатто Исмоил Салимов билан Фарғона тўқимачилик компаниясида бирга ишлаган ҳам эканмиз.

Биз ўша ерда 1932 йили партия сафига ўтганмиз. Мен дивизиянинг собиқ комиссари, истеъфодаги полковник сифатида Исмоил Салимовнинг фашизм билан қарамонона курашининг гувоҳиман.

И. Салимовнинг курулдош дўсти С. Ханджаков ўзининг «Ватан учун бўлган жанглар» китобида шундай деб ёзади:

«Мен ўзбек фарзанди, 9-гвардиячи отликлар полкнинг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари Исмоил Салимович Салимов ҳақида алоҳида ҳикоя қилиб беришни ўзининг солдатлик бурчим деб биламан.

Майор Исмоилжон Салимов аjoyиб сиёсий ҳодим, шахсий состав тарбиячиси, полк жангчи ва офицерлари орасида жуда катта ҳурмат ва эътибор қозонган гоят жасур офицер эди. Биз уни ҳужум қилиб бораётган бўлинмалар орасида ва мулофаа вақтидаги гоят тағна туғилган — ханджаковлар тез-тез уратардик. У ўзининг жанговар отида елдек учиб гоҳ артиллериячилар, гоҳ минометчилар олдига пайдо бўларди. Шу тарзда полк бўлинмалари орасида алоқаларни таъмин этарди».

И. Салимов билан СУХБАТДАН: У ўзининг жасорати ҳақида сира тўхталмайди. «Жанг қилган эдик» деб кулим-сираб қўяди ҳолос.

— Бундан ташқари қилган қилич тафсилотини сўзлаб беринг, — дейман ниҳоят. Исмоил ана яна бир зум жим қолди.

...Ушанда 1943 йилнинг ёзи эди. Мен «Қизил Ўзбекистон» рўзномасини ўқиб ўтирардим. Полк фронт ре-

зерида туриб ёзи ҳужумлар масъумига тайёрларин кўрарди. Дивизиянинг ташкил топанга икки йил ўтгани муносабати билан ўтказилган маросимга саноқли соғилар қолган. С. М. Бунденний ва О. И. Городовников ҳамда кўпгина меҳмонлар келиш кутиларди.

Халқовли дақиқлар бўлиб ўтди. Дивизия командири Ягодин ҳамроҳлигида С. М. Бунденний ва О. И. Городовников сафларни айланишди. Ягодин дивизия тарихи ҳақида лўнда қилиб ҳикоя қилиб берди. Худди шу пайт Салимов ҳам Михайлов хўтери ва Севск учун олиб борган жанглар ҳақида ўйлар, мардлик ва жасорат намуналарини кўрсатган солдатларни табрикларди.

Меҳмонлар орасида кеска казан минбарага чиқди. У Маршалга мурожаат этиб, қўлидаги қилич мундас эканлигини, уни ота-боболарини неча йиллардан бери сақлаб келаятирлигини, бугунги кунда у кенгайиб қолганлиги ва ниҳоят қиличнинг дивизиянинг энг довурак жангчисига топширишини сўради.

У дивизия командири билан маслаҳатлашди ва энг муносиб номзод Исмоилжон Салимов эканлигини билиб, қилични унга тақдим этишди.

— Қилич ҳозир ҳам ўзингиздами? — Яқин-яқингача ўзим билан олиб юрардим. Мундас билан сақлардим. Яқинда музейга топширдим. Халқ мулки бўлиши керак.

Яна хатлабга нигоҳ ташлайми. — Мен ҳадеб ўзимни мақтайвермай, — деди И. Салимов. — Шу ўнлаб, юзлаб мактубларнинг эгалари ҳам асл жангчилар. Уларнинг ҳар бирининг ўзи бир олам. Рўзномага келсак «Ўзбекистон овози» мен учун гоҳ азиз.

«Ўзбекистон овози»нинг дилларни мусоффо етувчи саҳифалари кўп. Бу республика мустақиллиги сари одим ташлаганидан ва йўлдан ҳеч иккиланмай дадил бораётганидан қўрилиб турибди. Шу билан бирга рўзнома халқимизнинг руҳий, маънавий мадақкори бўлиши учун тинимсиз изланиш ва яна изланиши зарурлигини ҳам таъкидламоқчиман.

Сухбатдош: М. ПИРМАТОВ.

Мен шу кунларга етганлигимдан беҳад шодман. Ахир юртимиз бой, имкониятларимиз катта. Нутқида асосли таъкидланганидек, халқимиз меҳнат қилишни яхши билди, қадимий анъаналар ва бой маданиятга эга. Бу ўлкада буюк мутафаккирлар воёга етган.

Мен халқимизнинг катта довоига қадам қўйганимизни яхши ҳис қиламан. Шу билан бирга дилимда ёмонларим ҳам кўп. Болалар ва ёшлар кезларида, киланларга шонли тушган, Фарғонада уста ёрларнинг бўлиб ишлаган йилларимиз рўзномангиз араб ёзувида босиларди. Афсуски, кейинчалик қил-лиққа ўтган ўзимизнинг ўзимиз меросимизни ўзимиз кўйиб юбордик. Тўғриси айтиш керак, Беруний, Абу Али ибн Сино, Улугбек, Навоий, Бобур, Машираб, Чўлпон, Абдулла Қодирий сингари алломаларнинг асарларини ўқишга тилымиз қалмага келмади, меросимиз узиб қўйилди.

Энди мактабларда эски ўзбек ёзуви дарси ўқитилмапти. Бунинг таърифи керак, Шу билан бирга унинг таърифи ва муаммоларини рўзнома оталиқига олса яхши бўларди.

Яна бир мулоҳаза... Мен умримнинг кўп қисmini харбий хизматда ўтказдим. Самарқанддаги отлик дивизиясининг командирилик, сиёсий раҳбарлари ўзбеклар эди. Ушанда «Қизил Ўзбекистон» рўзномасининг ҳар бир сони 15—20 минутдан

Б. ВОЙМУРОДОВ. Косов шахри, студент.

МУСТАҚИЛЛИК ЙЎЛИ - ЯНГИЛАНИШ, ИСТИҚЛОЛ ЙЎЛИ

Биз душманнинг ичкари-сига ёриб ўтиб, тўрт кун давомида Сичеңа-Ржев темир йўлини назорат қилиб турардим. Назаклар йўл-йўлакка душман қўшинларининг майда гуруҳларини тортиб қилишарди. Назак сўзини эшитиб душман саросимага тушиб қоларди. Орада «Сичеңек партизанлари» отряди ёрдам беринди. Партизанлар кўмагида отлик аскарларимиз Вокотинск ва Шидеровск тош йўллари кесиб ўтишга муваффақ бўлди. Ана шу жанглардаёқ жангчи казаклар мени ҳурмат билан «Батя» деб атаёт бошлашди.

мадан зиёд қариндошларим истиқомат қилаётди. Бундан ташқари маълум бўлишича, ҳатто Исмоил Салимов билан Фарғона тўқимачилик компаниясида бирга ишлаган ҳам эканмиз.

Биз ўша ерда 1932 йили партия сафига ўтганмиз. Мен дивизиянинг собиқ комиссари, истеъфодаги полковник сифатида Исмоил Салимовнинг фашизм билан қарамонона курашининг гувоҳиман.

И. Салимовнинг курулдош дўсти С. Ханджаков ўзининг «Ватан учун бўлган жанглар» китобида шундай деб ёзади:

«Мен ўзбек фарзанди, 9-гвардиячи отликлар полкнинг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари Исмоил Салимович Салимов ҳақида алоҳида ҳикоя қилиб беришни ўзининг солдатлик бурчим деб биламан.

Майор Исмоилжон Салимов аjoyиб сиёсий ҳодим, шахсий состав тарбиячиси, полк жангчи ва офицерлари орасида жуда катта ҳурмат

Ўтқир Ҳошимов — 50 ёшда

Фуркат Муҳимийнинг оламдан ўтгани тўғрисида хат олганда аламини ичига ютиб, ўзига-ўзи таскин берган эди: Муҳимий, Нисбатий ўли, демушам, ўпса ўлганлар, Малул бўлма, жаҳон холи қолурми ҳеч расолардими.

Биз устозларимиздан жудо бўлганимизда кўз ёшларимиз орасидан адабиётимизнинг эртасини, эртанинг Ойбегини, Гафур Ғулони, Абдулла Қаҳҳорларини кўриб турган эдик. Булар Эркин Воҳидов, Абдулла Орипов, Ўтқир Ҳошимовлар эди. Ана шуларнинг борлиги жудоларимизга таскин берган. Дунёда аяб ўхшашликлар бўлади. Пушқин ўлган кунини Лермонтов шеърини оловдек ёниб кўриди. Гафур Ғуллом мотами кунини Абдулла Орипов ҳайрироқ шеърини дарвозасини очди.

Абдулла Қаҳҳор мотамидея бел боғлаб, мотамсаро ўтирган Ўтқир нималарни ўйлади экан. Ахир устоз унинг бирон сатрини кўздан қочирмасди. Ўқиб, ўқибгина қолмасдан махсус хат ёзиб, унга ҳикоячилик, қиссавислик сирларини айтиб берадди.

Уста кўрмаган шоғирд ҳар маъомга йўғалар, деган гап бор. Аммо Ўтқир уста кўрган шоғирд. У адабиёт томон ташлаган биринчи қадамидаёқ тўғри йўлни танлай олди.

«Шамол эса веради», «Одамлар нима деркин», «Ваҳор қайтмайди», «Икки қарра икки — беш», «Дунёнинг ишлари» қиссаларини ўқимаган китобхон йўқ. Бу асарлар ўқувчи қалбидан ҳаминшаларга жой топиши. Булар шунчаки эрмак учун ёзилмаган. Уларда катта ҳаёт муаммолари кўтарилган. Қисса қаҳрамонлари Ўтқирнинг теңдошлари, ҳар кунини кўраётган, ҳар кунини ташлаган кишилар. Ўтқир ана шу теңдошлардан қалбига қўл солади. Уларнинг юрак қатларида ётган армонларни, орзу-умидларини қафтига қўйиб қўрсатди.

Бундай қўрсати ҳар қандай ёзувчининг қўлидан келавермайди. Инсоннинг суратини эмас, сийратини чизиб, уни рангини бўёқларда тасвирлаш, нозик оҳангларда куйлаб бериш учун ижодкорда ҳудо берган катта истеъдод бўлмоғи керак. Ўтқирда ана шундай истеъдод бор.

Талантнинг тўқсон тўққиз фоизи меҳнатдир, деган гапга кўшмайдим. Бир фоиз талант билан ижод қилиб бўлмайди. Шу назарияга ишониб адабиётга сўдралаб келганларни бугунги кунда адабиётимиз елкасига бостириб қўйилган оғир тош деб айтса бўлади.

Талантнинг фозиллаб ўлаб бўлмайди. Талант мингдан бир одамга насиб қилаётган табиат инъомидир.

Талантнинг ёзувчи рангларини расомдек тиниқ кўра билиши, товушларни ҳали ин-

сон бўғидан чиқиб улгурмаган унсиз ним пардаларига гаҳ эшита билиши даркор. Одамлар кўрмаган, кўрса ҳам эътибор бермаган нарсаларни кўра билиши, уни худди фотопленкасидек қалбига муҳраб қўйиши шарт.

Ўтқир Ҳошимов худди ана шу шартларнинг улдасидан чиқадиган ёзувчи бўлиб етишди. «Ваҳор қайтмайди» қиссасининг қаҳрамони Алимардон номдор кўшниси. У енгил-елли ортирилган обрў юкни кўтаролмай жувонмарг бўлиб кетди.

Алимардон тақдирини бирин-кетин кўз олингандан ўтаверади. Унинг тубанликка юз тутганини кўриб, ачина-

билан ўқувчини бир дам поклагандек бўлади.

Аввал очерклар, кейин ҳикоялар ёзиб машина тобига келтирган Ўтқир аста-секин қиссага қўл урди. Қиссачиликда қаламини қайради.

Бу жараён осонликча кечмади. Ўқувчи юрагига енгил-елли гаплар билан кириб бўлмаслигига ишонч ҳосил қилди. Ҳаётни чуқур билиш, ўқувчига энг зарур гаплар айтиш, дардига ҳамдард қувончига шерик бўлиш зарурлигини билиди. Ана шундан кейин у юрт ичига кириди. Ҳар хил қиёфалик, ҳар хил тақдирли кишиларни кузатиди. Уларнинг гапларини кулоқ тутди. Жумҳуриятимизнинг жами паст-баланд ерларида кездди. Одамлар нима еб, нима ичаётганларини синчковлик билан ўрганди. Уларнинг яшаш

оғир меҳнат, маҳрумликлар, ҳар кунини кетма-кет келиб турган «қора хат»дан юраги зада бўлган кишилар тақдирини, кимнинг кимлиги билангина ўша йиллар манзарасини ниҳоятда аниқ ҳаққоний тасвирлади. Бу манзаралар ўқувчи қалбидан ларзага солади. Ориф оқсоқол, Хусан дўма, Рашид аби, Умар закончи, Музаффар, Раъно ва Робия сингари асар иштирокчилари ўқувчи кўз олдига бор бўйи билан намоён бўлади. Ўқувчи уларнинг овозини эшитади, қиёфаларини аниқ кўради.

Унинг тунни тонга улаб қилган меҳнатлари зое кетмади. Ўқувчи «Икки эшик ораси» романини севиб ўқиди. Китоб жавонининг энг кўринарли еридан жой берди.

Ўтқир бу романи ёзаркан, эски қолипларга туш-

муҳаббат, бурч, садоқат тўғрисидаги фикрлари телетомошаниларга манзур бўлди. «Ваҳс» кўрсатувини сабрсизлик билан кутадиган бўдилар.

Ҳаётда юз бераётган яхши-ёмон воқеаларга муносабат билдириш ижодкорнинг бурчи эканини ҳис қилган Ўтқир Ҳошимов энг долзарб масалаларга атаб қатор публицистик мақолалар ёзди. Аниқса, унинг «Дустлик ҳурматдан бошланади», «Давлат сирин» мақолалари қачонлардан бери кўнгилда тугун бўлиб етган, айта тилини, айтмаса дилини куйдирадиган муаммоларнинг баланд овоз билан айтилиши ошкоралик ва демократия шарафатидандир. Ўқувчи бу имтиёзларни сунистеъмол қилмайди, тилининг учиде турган зарур гапларни айтади. Айтганда ҳам билиб-билиб айтди.

Ўтқир Ҳошимов бир неча йилдан бери «Шарқ юлдузи» ойномасига бош муҳаррирлик қилади. Ойномада эълон қилинадиган жами материаллар унинг назаридан ўтади. Бугунги кунда у бош бўлган ойнома Ўзбек адабиёти бор бўйи билан кўринадиган ёруғ ойна вазифини ўтамоқда. Аниқса, кейинги тўрт йил давомида ойнома саҳифаларида эълон қилинган ўтмиш меросимизга, ноҳақ унутилган фан ва маданият арбобларимизга тааллуқли мақолалар, Чўлпон, Фитратларнинг ҳозирги китобхонлар назаридан яширинган асарларнинг эълон қилиниши осонликча бўлмади.

Фитратнинг «Абулфайзон» фойеи драматси, Чўлпоннинг «Кеча ва кундуз» романи шу ойнома тўғрисида ҳар бир хонадонга кириб борди. Синчков китобхонларнинг меҳрини қозонди.

Адабиётимиз ривожланишига қўшган катта ҳиссаси учун Ўтқир Ҳошимовга «Ўзбекистон халқ ёзувчиси» унвонининг берилиши, «Икки эшик ораси» романининг ҳамма номидига Давлат мукофоти сазовор бўлиши юз минглаб ўқувчиларнинг истак-хоҳишлари тўғрисида бўлди. Фурқат айтганидек, замонамиз расо одамлардан холи қолмади. Бизнинг севили адбияти Ўтқир Ҳошимов ҳам ана шу расо инсонлардан биридир.

Меҳнат, ижод билан ўтказган эллик ёши нишонланган Ўтқир Ҳошимовга ижодий омадлар тилаймиз. Ундан катта-катта, сермамуни, гўзал дардли китоблар кутайлик. Беговта қалби неча-неча оппоқ тонларини ижод кайфи, илҳом сармастлиги билан кутиб олишини истаймиз.

Саид АХМАД

Ўзбекистон халқ ёзувчиси

ТОНГДА ТУҒИЛГАН КИТОВЛАР

сиз, назардан қолаётгани, боши берк кўчага кириб қолгани, одамлар орасида яшашга энди ҳақини йўқлиги ўқувчини ўйлатиб қўяди.

Бу қисса ёш китобхонларни ҳаяжонга солади. Телевизион спектакль вариантини кўрган катта-кичик Ўтқирнинг талантига офаринлар ўқиди.

«Дунёнинг ишлари» қиссасини қисса эмас, дoston деб аташ керак. У она қиёфасини минг хил жилвалари билан йодо қилган. Қиссани лоқайд ўқиб бўлмайди. У сизни йиллатади, ўйлатади. Уни кўзда ёшсиз ўқиб бўлмайди. Ўтқир гўё она қиёфасини қалам билан эмас, нур билан чизгандек. Қиссадан гоҳ гагин, гоҳ ўйчан, гоҳ меҳрга тўлган она қиёфаси бор бўйи билан кўриниб туради. Ўқувчи беихтиёр ўз орасини ўйлаб кетади, онам олдидаги қаринини уздыми, уни бир нафас шод қилдыми, ми деган хаслларга боради.

Қиссани ўқиб бўлганча, ҳозиргина ажиб бир қўшиқ тинглагандек бўласиз. Бир дам бошингиза куйи эгилди. Кўзларингизда ёш милтирайди.

Ўтқир «Дунёнинг ишлари»

тарзларини кузатиди.

Ана шундан кейин йирин настри асарга қўл берди. Кўп изланишлар, тинимсиз машқлардан кейин у биринчи катта асар «Нур борки, соя бор» романини ўқувчи хукмига ҳавола қилди.

Роман ўқувчиларга манзур бўлди. Унда аниқ чизилган қиёфалар, тиниқ манзаралар бўлишига қарамай, ўзбек тилининг алвон хил товланишларини билиб-билиб ишлатилишига қарамай, Ўтқир романида эйдигани машқ қилдигани биллиб турди. Иккинчи қаҳрамонлар мутлақо нуқсонлардан холи, салбий қаҳрамонлар фақат қора ранглар билан тасвирланди.

Барибир адабий жамоатчилик бу романи илик кутиб олдди. Китоб дўконларида у кунгина бўлсин, туриб қолмади. Ўқувчилар талашиб олиб кетишди.

Ёзувчининг «Икки эшик ораси» романи адабиётимизда катта воқеа бўлди. Ўтқир ўзлаб персонажлар қатнашадиган бу жуда катта романда ўз талантини намоён қилди.

Уруш, фронт орқасидаги

мади. Бутунлай бошқа йўлдан борди. Романда бир марказий нуқта бор. Бу нуқта асар иштирокчилари учун старт майдони вазифининг бажаради. Бунақа йўл тутиш тажрибасиз ёзувчи учун жуда хавфлидир. Ҳар гал орқага қайтариш ўқувчининг меъдасига тегиши мумкин. Аммо Ўтқир таланти билан, маҳорати билан бу қийин ишнинг улдасидан чиқди. Асар иштирокчиларининг хилма-хиллиги, тақдирларининг бири-бирига ўхшамаслиги, характерларининг ёрқинлиги ўқувчини ўзига эргаштириб кетди. Ўқувчи бир нафас бўлсин зерикмайди.

Ўтқир бир адиб сифатида бу романи билан ўз ўқувчилари олдига етулик имтиҳондан ўтди.

Ўтқирнинг ижодий таркимаи ҳоли миллионлаб ўқувчилари олдига шаклланди. Аниқса, Тошкент телевидениесида бир неча йил намоён қилинган «Ваҳс» кўрсатуви адибни миллионлаб телетомошаниларга танитди. Бу кўрсатувда Ўтқирнинг одамлар онига кечатган турли жараёнларини синчковлик билан кузатиши, она,

ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИГА АГОРА АЖАБЛАШТИРИЛГАН БУЛСА, КАСА АППАРАТИНИНГ МУҲРИ, АЛОҚА БУЛИМЛАРИДА РАСМИЙЛАШТИРИЛГАНДА ЭСА ТАҚВИМ ШЕМПЕЛИ, АЛБАТТА, БУЛИШИ КЕРАК.

Бу ҳолда обуначиларга абонемент билан бирга пул қабул қилинганлиги ҳақида қавтанция берилди.

АЗИЗ ОБУНАЧИ УРТОҚЛАР!

Рўзнома ва ойномаларга обуна варақчасини сиёҳли ручкаларда хатосиз, сўзларни қисқартирмасдан ва тушунарли қилиб тўлғазинг.

Обуначи ўз турар жой манзилгоҳи, насаби, исми ва отасининг исмини аниқ ёзиши талаб этилади.

Обуна варақчасидаги «ПВ-Жойи» деган ёзувли каттакларни алоқа бўлимлари ва «Матбуот уюшмаси» агентликлари ходимлари тўлғази.

«Ўзбекистон овози»га обуна бўлдингизми?

бир йилга — 25 сўм 68 тийин; уч ойга — 6 сўм 42 тийин. ярим йилга — 12 сўм 84 тийин; Нашр кўрсаткичи — 64583

МАҲСУДОРЛИК ОШМОҚДА

Қарши районидеги «Прогресс» давлат хўжалиги чорвадорлари гўшт етиштириш бўйича белгилаган тўққиз ойлик марралдан ўзиб кетди. Қабул пунктларида 1170 тонна бурдоқия гўшти тошириди. Шуниси диққатга сазоворки, бурдоқия тоширилган ҳар бир қорамолнинг тирик вазни ўртача 396 килограмми, кўйинки 51 килограмми ташкил этди. Хўжалик бурдоқибонларини йил охиригача давлатга яна 130 тонна гўшт тошириб, бу йил режадаги 1200 тонна ўрнига 1300 тонна гўшт тайёрлаш ниятида гайратини бушаштирмаптилар. — Бурдоқия боқилаётган

ОДАМЛАРГА ҚУВОНЧ УЛАШИБ

11 сентябрь кунини Зебо Ғаниева номли фронт бригадалари ансамблининг қатнашчилари Жумҳурият уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашининг байрамона безатилган залига жанговар орден-медалларини тақиб келдилар. Бу ерга уларнинг кўнгина касбдошлари — уруш ва меҳнат фахрийларига оталик қилиш ишда фаол қатнашаётган маданият арбоблари ҳам келган эдилар. Улар шаҳар даҳралари ва маҳалаларида, қорхоналари ва хўжалиқларида, шифохоналарида концерт бериб, одамларнинг дилини кувончга тўлдирмоқдалар.

Жумҳурият уруш ва меҳнат фахрийлари кенгашининг раиси Р. Ғулломов Бутуниттифоқ фахрийлар кенгаши билан Бутуниттифоқ фахрийларига маданият оталиқ уюшмасининг фахрий ердикларини оталиқ ишда жуда фаол қатнашаётган уч жамоа — Зебо Ғаниева номли ансамблга, «Китобхон» китобсеварлар жамаитининг Собир Раҳимов бўлимига, Глизер номлидаги жумҳурият музикали интернат мактабига таънавали вазиятда тошириди. Ўзбекистон маданият арбобларидан катта бир гуруҳи ҳам фахрий ердиклар билан пул мукофотларини олдилар.

Мукофотланганлар ҳам қардор бўлиб қолишмади — шу элнинг ўзида бошланиб кетган концертда фронт бригадалари ансамбли гўзал томоша кўрсатди. Хонанда Рафоз Кучиқова уруш йилларидаги қўшиқларини айтиб берди. Бастакор ва шоир Андрей Дементьев ўз ижодидан намуналар ижро этди. Шу ердаёқ янги таклиф тушди — пул мукофотларининг ҳаммаси Орол бодаларига ердан жамғармасига тоширилди. Барча маданият арбоблари билан пул мукофотларини олишга эргашдилар.

Н. ПОЛЯНСКАЯ, ҒАТАГ мухбири.

Ажаб савдолар

Ҳозирги иқтисодий танглик савдо-сотикда тартиб ўрнатиш талаб қилапти. Шу сабабдан ҳам таъминотда талон системаси жорий этилган. Лекин жойлардан одамлар ўз пуллари лозим бўлган нарсаларни ололмай сарсон бўлишаётгани ҳақида рўзноманимизга хат-хабарлар келиб турибди.

Чунки кўп жойларда талон билан берилмаган озиқ-овқат маҳсулотлари савдо тармоқларига мунтазам, ўз вақтида, агарли микдорда етказиб берилмапти. Бундан фойдаланган айрим олоқ савдо ходимлари қўнтакларини қаппайти-

КИМНИНГ ЭРКАТОЙИ?

риш билан овера. Боз устига улар одамларнинг ҳақли талабларини қондиришга ҳаракат қилиш ўрнига, харидорларга кўп омуола қилиб, кўнгилларини раңжитмоқдалар.

Собир Раҳимов район озиқ-овқат савдоси идорасига қарашли Шифоқорлар 16-мағазинида жойлашган 16-мағазинидаги айрим сотувчиларнинг молларини яшириб кетганини айниқса, гўшт келганда унинг ахисини таниш-билишларга оширтагани, бошқа харидорларга эса суяк-савк тортиб бериш билан бирга тарозидан урватгани ҳақида одамлардан урватгани тушди. Мен ана шу шикоятларнинг қанчалик ҳақ-ноҳақлигини билиш мақсадида мағазинида бўлдим. Қарасам гўшт сотилаётган экан. Ҳамма қатори навбатда турдим. Сотувчининг қўли-қўлига тегмай-

— Кўп бошимни қотирманг, хоҳласангиз шу. Хоҳласангиз катта кўча. Мени ҳеч кимдан кўрқадиган жойим йўқ. Агар кўрқадиган бўлсам, сотувчи бўлиб ишламайман.

К. РИХСИЕВ, «Ўзбекистон овози» махсус мухбири.

Баҳористон районидеги «ВЛКСМ XVII съезди» совхозига У. Қўрбонов бошлиқ бригада аъзоларининг ҳамма уста деҳқонлар сифатида танийди. Ун бир кишилик она аъзоларидан нборат бу жамоа 49 гектар ерда деҳқончилик қилмоқда. Шунинг 47 гектариде пахта етиштириляпти. Утган йил ҳар гектар ердан 30 центнердан хирмон кўтарган пахтакорлар бу йил ҳосилдорлигини 35 центнерга етказишни мўлжаллашмоқда.

Оила аъзолари ярим гектар ерга қовун, тарвуз, картошка, лиёз, сабзи, помидор, турп экишган. Бундан ташқари она қарамоғида тўртта сиғир, 25 та қўй ҳам бор.

Йил бошидан бери ҳалол, самарали меҳнат қилаётган миришкорлар эл дастурхонини тўқин бўлишига муносиб ҳисса қўшишаптир.

СУРАТДА: онавий бригада аъзолари.

Ш. ШАРОПОВ олган сурат.

Рўзноманимизга обуна масаласида Бухоро вилоятига қилган сафаримиз чоғида Ђижандан шаҳрида ҳам бўлиб, ин-таъзимасининг маҳаллий филиали ишчилари билан учрашши ишдан кейинги сме-на алмашуви пайтига мўлжаллаганимиз учун рўзнома шўма қабулхонасида иш бошлашга қарор қилдим. Чунки, Ђиждувоида бундай тадбирини ўтказиш учун асос бор эди.

Кейинги пайтда бу райондан жумҳурият ташкилотлари, шу жумладан, рўзноманимизга ҳам қўп-қўп шикоятлар келмоқда. Одамлар районда иктомий адолат меzonлари бузилиб, раҳбар кадрларнинг маъсулйатсизлиги тўғрисида хабар қилишмоқда. Деярли тахририятга бир йўла 8 та ана шундай шикоят хати келди. Кўчма қабулхонада районнинг мутасалли раҳ-барлари иштирокида араларни мувоқима қилдим. Ђиждувои шаҳар ижроия қўмита-

си раҳбарларини шикоят муаллифлари билан юзма-юз қилиб, муаммоларини шу жойнинг ўзида ҳал қилишга ҳаракат қилдим.

«Ўзбекистон овози» рўзно-

йилдан буён навбат кутаётгани, бошқа бироз эса нафақа ёки компенсация тўловларини ўз вақтида ололмаётганидан нолиди. Ижроқўм раиси И. Жалилов билан бирга

ўтказилган бир неча соатлик муҳокамадан кейин талаблардан асаратинини ҳал қилишнинг аниқ мuddатлари белгиланди. Фақат бир талабни қондиришнинг имкони бўлмади. У ҳам бўлса шаҳар иктомий таъминот бўлими мудири Мардон Рўзиевнинг лавозимиде қолш-қолмаслиги масаласи бўлди. Мелин, яхисин айрим меҳнат ва уруш фахрийларининг бу раҳбарнинг иш услуби тўғрисидаги фикрларини эши-

тайлик: Мухаррам ҲАМРОЕВА, 1954 йилдан партия аъзоси: — 1979 йилдан буён машина олиш учун рўйхатда турибман. Шу мақсадда район

Мухаббат ШАРИПОВА, фахрий муаллима, маҳалла қўмитасининг раиси: — Мардон Рўзиев сингари ўзидан ёши каттага нисбатан ҳур-матсизлик қиладиган кишини умримда учратмадим. Бир пайтлар шундай одамга тўрт йил таълим берганимга пу-

шаймонман. У ҳатто менинг ҳам юзимга югулди. Жунайид ТОҲИРОВ, меҳнат фахрийси: — Мардон Рўзиевга салом берсам, алик ўрнига ҳақорат эшитамиз.

Унинг камситишларидан асаби қақшаган ҳурматли оқсоқолларимиздан Амин ака Остонов бир умрга маъруҳланди қолди. Шундай одамни ҳамон масъул лавозимда сақлашга кимнинг ҳақини бор?.. Бундай гапларни уруш ва меҳнат фахрийларининг қўчилигидан эшитдик. Ажабланиш томони шундаки, М. Рўзиев район фахрийлар кенгашининг ҳам котиби экан. Уша кунини у биз билан

биргаликда меҳнаткашларнинг арсларини эшитиши ўрнига (у икки кун илгари райком томонидан оғоҳлангиларини эди) илтифат фахрийлар кенгаши конференциясига кўн-қўн қилибди. Конференция кундузи соат 3 да тугатилганга қарамай, биз ҳамда ара-хон қўлувчилар билан юзма-юз бўлишни истамай ишона-сизда қорасини кўрсатмади. Унинг масаласида район партия комитети раҳбарлари билан ҳам учрашши мақсадида райкомга борган эдик, улар ҳам иш кунини тугатиш билан кетиб қолган экан. Шунинг учун ҳам рўзнома саҳифаси оралиги бу масала-ни қўймоқдамиз. Янгилашти, демократия ва ошкоралик дарида бундай расмийлик кимсалар қачонгача мансаб курсида ўтиришаркин?

О. НАЗАРОВ, Н. НАИМОВ, «Ўзбекистон овози» махсус мухбири.

500 муштарийга кўпайди

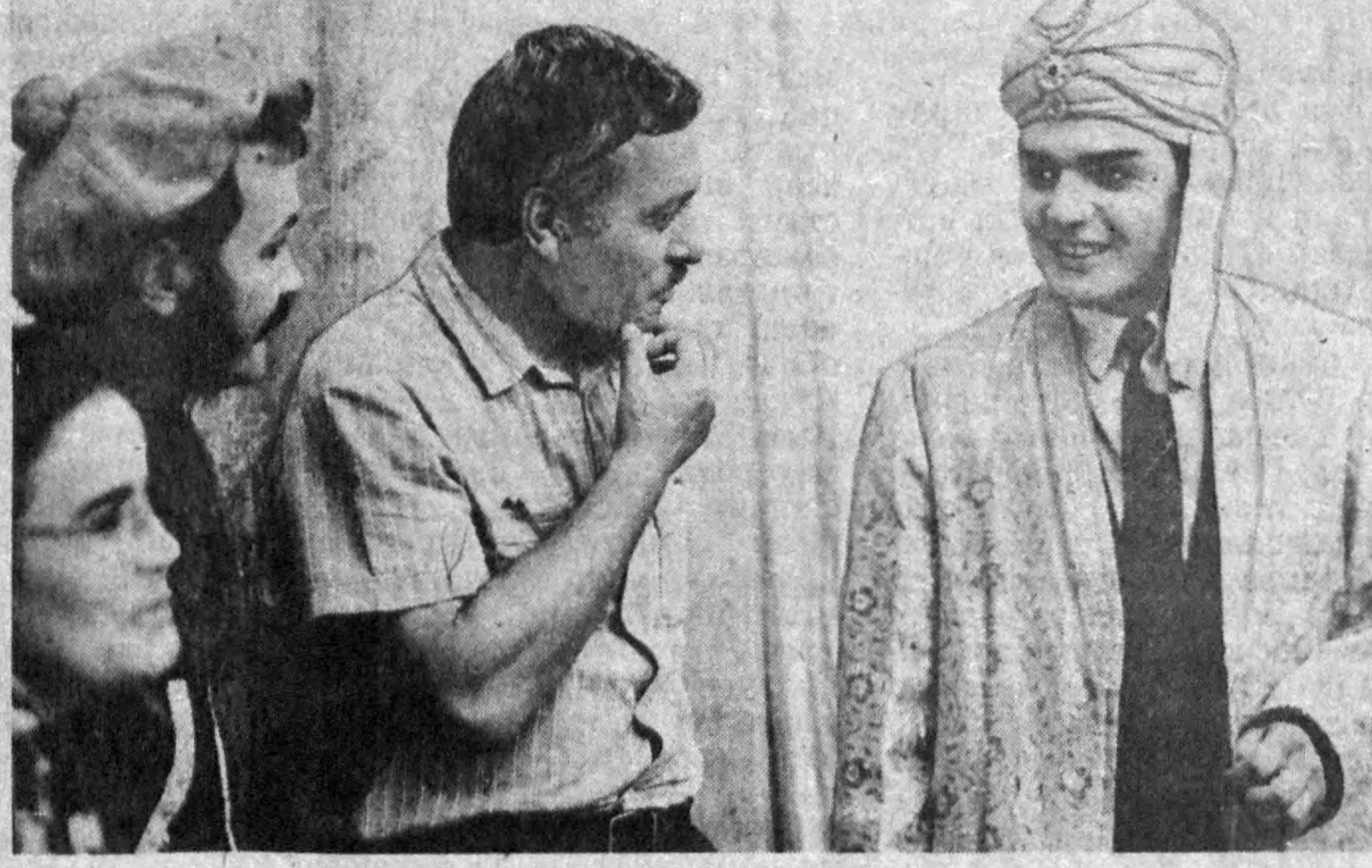
«Ўзбекистон овози» муҳарриратига! 977 гектар майдонда дехқончилик қилётган хўжалик аъзоларимиз Ўзбекистон Республикасининг мустақиллигини қизғин кутиб олдилар...

Машиналарини шай қилиб қўйдилар. Биз 20 сентябрда оммавий тармин бошлаб юборамиз. Илгор механизматорларимиз Илҳомжон Бозорбоев, Абдусаттор Қамбаров, Жумабой Жўрабоев, Қўшмурод Халиповларнинг ҳар бири мажсууд...

Ташаббусга кенг йўл

«Ўзбекистон овози» рўзномаси халқимиз оғинга сингиб кетган. Яқинда Валиқўли райондаги «Пахтакор» жамоа хўжалиги бошқаруви касоба уюшмаси ташкилот ишга ташаббус билан чиқди...

юнусов, С. Войназаров каби илгорлардан 177 киши хўжалик ҳисобидан рўзномага обуна қилинди. Ҳозирнинг ўзида хўжалик хазинасидан 4546 сўм маблағ ана шу ишга сарфланди.

Райондаги бошқа хўжаликлар ҳам «Пахтакор»чилар ташаббусига қўшилмоқдалар.

А. ИБОДИНОВ, «Ўзбекистон овози» мухбири.

Table with 12 columns for subscription rates. Title: ССНИ Алоқа вазирлиги «Матбуот уюшмаси» «ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ» (нашр номи) 64583 (нашр кўрсаткичи) рўзномасига ОБУНА

Table with 12 columns for subscription rates. Title: 1992 йил учун (ойлар бўйича)

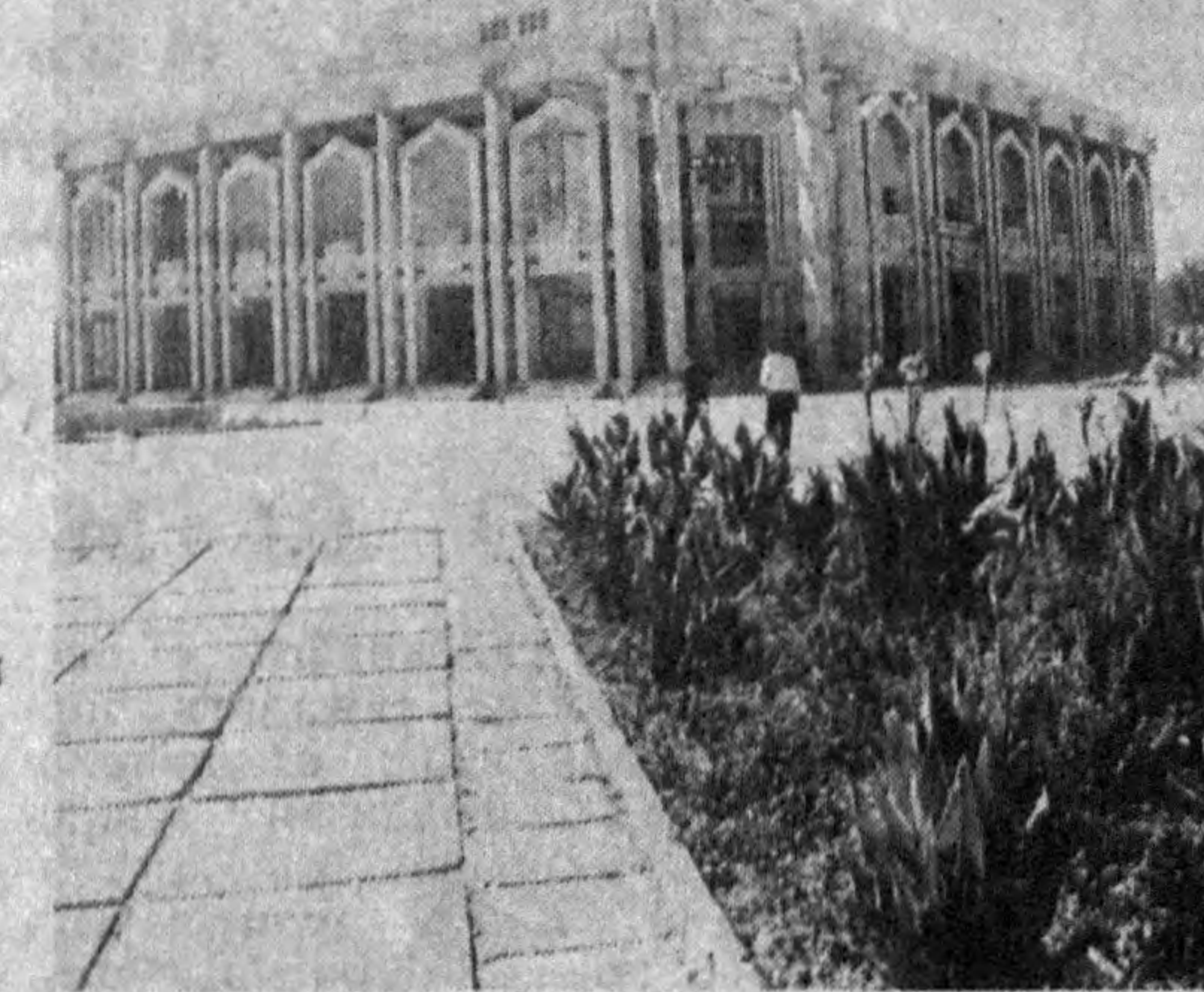
Table with 12 columns for subscription rates. Title: 1992 йил учун (ойлар бўйича)

Table with 12 columns for subscription rates. Title: 1992 йил учун (ойлар бўйича)

Қаерга (почта кўрсаткичи) (манзил) Кимга (насаби, исми ва отаси исмининг бош ҳарфлари)

О. Хўжаев номли Сирдарё вилоят музыкали-драма театри санъаткорлари 17-мавсумини янги бинода (чапдаги сурат) бошлади. Режиссёр-постановкачи Жура Маҳмудов (уртада) актёрлар Рўзимат Каримов (чапда) ва Адҳам Абдуллаев билан мулоқотда.

В. МИЛЕНЬКИЙ олган суратлар. (ЎзТАГ).

Жиноят ва жазо

Соч-соқоли оқарган, кўри-нишдан етмиш ёшга қараган, лекин ҳали анча бақувват нуруний муҳарририятга кириб келганда унинг бошидан шунча жабр-ситам ва ғам-ғуссалар ўтган, деб сира ўйламагандик.

ди, Э, нимасини айтасан, мурдани ҳалғача ерга кўма олмай сарсонмиз. Қўли бир жойда, қафти бошқа ёнда боши яна аллақарда. Нима эмиш, экспертиза қилармиш. Ахир, биз ҳаммамиз худонинг бандаси, мусулмонмиз-ку. Оз эмас, тўрт йил бўлди. Бу орада мелас, прокурор, судларга қатнайиб бўларим бўлди. Яна шуним айтиб қўлай. Судларни ёганда Қашқадарё вилоят суди ранс Х.

шунга ҳайронмиз. Лекин асл қиз эди. Биз бира тўрт йилча ишладик. Бирорта ёмонлигини кўрмадик. Уша қисматли кунда почтахонага келсам эшикда битта қўлф осилди турибди. Чироқ ёнганча қолган. Деразасидан қарасам, одати бўйича шарфи билан сумкаси сугла илгинган. Туфлиси жойида. Башор, Башор, — деб овоз бердим, жимжитлик. Ўйнаб юрган болалардан бири Башор опамлар Ҳасан ана би-

ЖОҲИЛЛИК

Бир ўғлим касалдан но-буд бўлганда, Башорат қизим эса... У акални билан ўлганда ҳам минг марта рози эдим. Евузлар бола бечорани 24 ёшида умрини хаозн қилишди. Яна қандай қилиб денг...

Жайсиновни, суд аъзолари Д. Тўхтаева билан П. Эшматов ва адвокат Қ. Рўзқулловларни адолатгарвар яхши одамлар экан, десангиз. Қолган мен тўнқаш келган мелас, прокурор, қозиларни ҳар қанча таъқиб қилсан, шунча оз. Одамни одам ўрнида кўрмасан, уларнинг.

дан ҳозиргина кетдилар, деди. Қўтиб-қўтиб у келавермагач, ахирги бориб синглида бор гапни айтдим. Қўтири ота ҳаллол бўлганга етиб келди. Қидир-қидир бошланди. Миллицияга дарҳол хабар қилинди, прокурорга айтилди. Хуллас, оқибати бундай хунук воқеа бўлиб чикди...

Хўш, шундай экан, унда нега тилладан бошқа таъқибқорларни ҳам олмагансиз? — дея берилган савол ҳар доим очик қолверган.

Косон район алоқа тармоғига бориб бошлиқ уриносари Д. Очилова мақсадимизни айтганимизда, у киши: — Қўтири отага қийин бўлди, жудам куйиб кетди. Фарзанд доғи не-не куйларга солмайди экан. Ота билан қизи Башорат жамоамизнинг энг ҳалол, энг меҳнатсевар аъзолари эди, — деди.

Хўш, шундай экан, унда нега тилладан бошқа таъқибқорларни ҳам олмагансиз? — дея берилган савол ҳар доим очик қолверган.

Шарҳ ахлатхонасидан ҳолодлийлик учун керакли асбоб излаётган бошқа шаҳарлик ота-болалар куйиб жизганак бўлиб ётган мурда инсонини эканлигини фахм-лаб, одамларни чақириб миллицияга хабар берилган...

Хуллас, отаси мурдани қорозга ўраб сомонхонага яшираётганда унинг ўғли Ҳаким бечорасдан кириб келди. Қоронги тушгандан сўнг ота-бола ДУАЗ маркази шахсий машиналарига мурда билан бир челақ бензин ва эски шиналарни ортиб Косон — Ульёнов йўлининг чап томонидаги ахлатхонага етиб бориб, мурдани ёқиб юборишди.

Хўш, шундай экан, унда нега тилладан бошқа таъқибқорларни ҳам олмагансиз? — дея берилган савол ҳар доим очик қолверган.

1988 йил 25 май кунини пещини пайтида Ҳасан Салимов Башоратнинг олдинга боради. Лекин у «Алам қизини, ҳаммаси дугонамга тилла тиш қўйиб бермаганларингизда бўлди. Ўғлингиз унга муносиб эмас. Гулназага Муҳиддин

Башорат ва ўша мудҳиш воқеа рўй берган кунни нималар содир бўлгани ҳақида гапириб беришчи у билан бирга ишлаган ва қўшни қишлоқда турувчи Муҳсар холадан илтимос қилдик.

Қ. Султоновнинг аризаси бўйича Ўзбекистон Олий судига бордик. У ерда — Биз ҳам ҳозиргача

Бош муҳаррир Р. РАҲМОНОВ. Рўзнома таҳрир ҳайъати: Х. ИКРОМОВ, Н. М. МАЖИДОВ, С. МУҲАММАДЖОНОВ, М. Қ. МУҲСИМОВ (бош муҳаррир уриносари), Т. Н. НАЖМИДИНОВ (бош муҳаррир уриносари), В. Т. ОДИЛОВ, М. Қ. ПИРМАТОВ, Р. Қ. ТУРСУНОВ, Я. ТУХТАЕВ, Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ, М. ХАЙРУЛЛАЕВ, Ж. ХОЛҚОСИМОВ, Э. С. ХУҲАЕВ (масъул котиб), М. ШЕРБУТАЕВ, О. ҲИҚМАТОВ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, Тошкент-ГСП, Ленинград кўчаси, 32.

БҒЛИМЛАР: муштарийлар фикрини ўрганиш ва хатлар — 33-21-43, 33-54-55, 32-53-16, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06; қай-те кўриш ва илтимосий алоқа — 32-53-70, 32-53-20; партия турмушини, советлар ҳаёти, назария ва мафрура — 33-36-69, 33-38-55, 32-53-97, 32-57-19, 32-54-18; саноат, қурилиш ва транспорт — 33-47-80, 33-81-48, 32-53-14, 32-54-09; дехқончилик саноати — 33-76-04, 33-07-20, 32-53-15, 32-53-70; итисодийта ҳаёт — 33-12-16, 32-57-20; фан, маданият ва халқ таълими — 33-44-51, 32-57-21; адабиёт, санъат, тил ва публицистика — 33-20-36, 33-12-56, 32-54-35, 32-55-16; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 33-14-24, 32-55-17; ахбор-оқиб — 32-54-29; фельетонлар — 32-54-27; бозорчилик — 32-57-22. 93 МУХБИРЛАРИМИЗ: Андижонда — 4-48-85, Бухорода — 3-96-12 Гулистонда — 2-63-48, Жиззахда — 3-31-86, Қаршида — 3-23-79, Наманганда — 6-34-11, Нукусда — 2-42-62, Самарқандда — 35-22-90, Тошкентда — 32-53-20, Урганчда — 6-80-04, Фарғонада — 6-90-89.

ЭЪЛОН ВА БИЛДИРУВЛАР

СССР ЖАМФАРМАЛАР БАНКИ

АГАР СИЗ ТУРАР ЖОЙИНГИЗНИ ЎЗГАРТИРГАН БЎЛСАНГИЗ, ПУЛИНГИЗНИ ЎЗ ҲИСОБ СЧЕТИНГИЗДАН ОЛИШГА ШОШИЛМАНГ

Сиз СССР Жамфарма банкнинг хоҳлаган муассасасига жамфармангизни бошқа жойга ўтказиши, жамфармангиз бўйича ҳисоб счегингизга ёзиш учун ёки ўтказилган пулни тўлаш учун топшириқ беришингиз мумкин. Ҳоҳишингизга кўра жамфармангизнинг ҳаммасини ёки бир қисmini бошқа жойга ўтказиш мумкин ва шунингдек нақд пулни СССР Жамфарма банкнинг бошқа шаҳарлар ва ноҳияларидаги бўлимларида тўлаш мумкин. Сиз омонатингиз кўчириб ўтказилгунга қадар телераф орқали тасдиқлангандан кейин ҳам ўз пулингизни оли- шингиз мумкин ва шунингдек, омонатингиз телераф орқали ҳам кўчириб ўтказишни талаб қилиб олишингиз мумкин.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА ЖАМФАРМА БАНКИ

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

СССР ЭКСТРАСЕНСЛАР АССОЦИАЦИЯСИ ҲУЗУРИДАГИ АБУ АЛИ ИБН СИНО НОМЛИ ИЛМИЙ-УСЛУБИЙ МАРКАЗИ БИРМУНЧА ИҚТИДОРЛИ ТИНГЛОВЧИЛАРНИ ҚЎЛ ТЕГИЗМАЙ УҚАЛАШ

КУРСЛАРИГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Сиз аниқлағич ва экстрасенсор қобилиятларни тадқиқ этиш лабораториясида ўз қобилиятларингизни текшири-риб кўришингиз мумкин. МАНЗИЛИМИЗ: 700128, Тошкент шаҳри, Хуршид кў-часи, 73-уй. Тошкент жисмоний тарбия олий билимгоҳи-нинг эшак ашувчилар базаси ёнида. Телефонлар: 34-29-25, 78-97-20, 54-13-76. Транспорт — 10, 56, 85, 88, 89-автобуслар: 24-трол-лейбуснинг «Киров район милиция бўлими» бекати. Абу Али ибн Сино номидаги илмий-услубий маркаси. «Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлаш-масининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР, МУАССАСАЛАР, КООПЕРАТИВЛАР, КИЧИК КОРХОНАЛАР, ЖАМОАТ ХЎЖАЛИКЛАРИ ВА ДАВЛАТ ХЎЖАЛИКЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА

«СОЮЗБЛАНКОИЗДАТ» таҳририят-матбаа ишлаб чиқариш бирлашмасининг

ЎЗБЕКИСТОН БЎЛИМИ

рўйхатга олишти оид намунавий бланкалар, банкнинг касса ордерлари ҳамда бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботи билан боғлиқ бошқа бланкаларини қороз талаб қилмаган ҳолда чекламаган шикдорда

СОТАДИ

БЛАНКАЛАР УЧУН КЕЛИШУВГА КЎРА ҲАҚ ТЎ-ЛАНАДИ. Манзилгоҳимиз: 700042, Тошкент шаҳри, Уйғур кўчаси, 234-уй. Телефонлар: 42-9121, 42-34-87.

Ўзбекистон Фанлар академиясининг ИССИҚЛИК ФИЗИКАСИ БЎЛИМИ КАТТИҚ ЖИСМ ФИЗИКАСИ ИХТИСОСИ БЎЙИЧА АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ҳужжатлар — эълон чиққан кундан бошлаб 20 кун мобайнида қўйидаги манзил-да қабул қилинади: 700135, Тошкент шаҳри, Чилонзор даҳаси, «Ц» мавзеси, Қатор-тол кўчаси, 28-уй. Телефон: 76-53-75.

РЕСПУБЛИКА САЛОМАТЛИК МАРКАЗИ

Санитария, гигиена ва да-волаш куллиётларини битир-ган врачларни, психологлар-ни, журналистларни ИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Бизнинг манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Чилонзор даҳаси, 16-Д мавзеси, 12-уй (8-қават). Телефон 76-32-86, 76-42-92.

Тошкент давлат педагогика олий билимгоҳи ректорати, Фирраи касса уюшмаси қў-риқчилари ва фалсафа кафедраси-нинг профессор ўнитувчилари шу кафедра доценти И. Х. Ҳа-кимовга акаси

Норкул ҲАНИМОВНИНГ

вафот этганини муносабати билан чуқур таъзия изҳор қи-лади.

Ўзбекистон Республика теле-офурсату ва радиоташитириш давлат қўмитасининг Валий жамоалари Д. Зокиров номи-даги ўзбек халқ колгу орес-трининг собиқ совандаси, Меҳнат фахрийси

Суннат САМАТОВНИНГ

вафот этганини чуқур қай-ғу билан билдириб, марҳум-нинг она аъзоларига таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республика теле-офурсату ва радиоташитириш давлат қўмитаси жамоаси Ўз-бекистон телевидениеси «Ах-борот» ижодий бирлашмаси-нинг директори Т. Т. Раҳимов-га акаси

Зоиёр ТЕШАБОВНИНГ

вафот этганини муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Бирлашма ва ташкилотлар раҳбарлари диққатига

Республика қурилиш-таъмирлаш ишлаб чиқариш «Узстройремесельбит» бирлашмаси ТУГАТИЛДИ

Барча даъволар 6 октябр-гача қабул қилинади. Барча саволлар бўйича қўйидаги манзилгоҳга муро-жаат қилишингиз мумкин: Тошкент шаҳри, Киров но-ҳияси, Темиряев кўчаси, 48-уй.

«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ» («ГОЛОС УЗБЕКИСТАНА») Орган ЦК Компартия Ўзбекистана

Нашр кўрсаткичи 64583. Буюртма № 5984. Босишга топшириш вақти — 21.00. Босишга топширилди—20.30.

№ 178.